

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

«Економетрика та моделювання динамічних процесів»

(назва навчальної дисципліни)

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до самостійної роботи
з навчальної дисципліни
підготовки докторів філософії**

зі спеціальності 051 «Економіка»

(шифр і назва спеціальності)

2016 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: кафедрою економічної кібернетики ХНЕУ ім. С. Кузнеця, протокол № 12 від 18.04.2016р.

РОЗРОБНИК: Гур'янова Л.С., д.е.н., доцент, професор кафедри економічної кібернетики ХНЕУ ім. С. Кузнеця

1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Самостійна робота здобувача (СРЗ) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються здобувачем самостійно під методичним керівництвом викладача.

Метою самостійної роботи здобувача в межах навчальної дисципліни «Економетрика та моделювання динамічних процесів» є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього доктора філософії.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувачів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 75% (112 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин).

У ході самостійної роботи здобувач має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньо-наукової діяльності.

СРЗ в межах навчальної дисципліни «Економетрика та моделювання динамічних процесів» включає:

опрацювання лекційного матеріалу;

опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять за темами дисципліни;

підготовку до лабораторних занять;

поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;

пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни;

контрольну перевірку здобувачами особистих знань за запитаннями для самодіагностики;

підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю.

2. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Завдання самостійної роботи, які передбачені навчальним планом і програмою навчальної дисципліни для засвоєння теоретичних знань і практичних навичок, наведені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Завдання для самостійної роботи здобувачів та форми її контролю

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	<i>Змістовний модуль 1. Економетричні моделі зі специфічними змінними</i>					

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
1	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 1. Проблеми побудови економетричних моделей	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторних занять, виконання індивідуального завдання, підготовка до контрольної роботи	6	Експрес-опитування Захист індивідуального завдання	Основна: [1-5]. Додаткова: 6-9]
2	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 2. Моделі з фіктивними незалежними змінними	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторних занять, виконання індивідуального завдання, підготовка до контрольної роботи	8	Експрес-опитування Захист індивідуального завдання	Основна: [1-5]. Додаткова: 6-9]
3	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 3. Моделі з дискретними залежними змінними	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка лабораторних занять, виконання індивідуального завдання, підготовка до контрольної роботи	8	Експрес-опитування Захист індивідуального завдання	Основна: [1-5]. Додаткова: 6-9]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
4	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 4. Моделі з обмеженими залежними змінними	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторних занять, виконання індивідуального завдання, підготовка до контрольної роботи	6	Експрес-опитування Захист індивідуального завдання	Основна: [1-5]. Додаткова: 6-9]
5	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 5. Моделі панельних даних	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторних занять, виконання індивідуального завдання, підготовка до контрольної роботи	8	Експрес-опитування Захист індивідуального завдання	
6	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 1-Тема 5	Виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ)	25	Захист ІНДЗ	Основна: [1-5]. Додаткова: 6-9]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
Разом за змістовим модулем І				61		
Змістовний модуль 2. Динамічна економетрика						
7	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 6. Методи генерації прогнозних вибірок	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторних занять, виконання індивідуального завдання, підготовка до контрольної роботи	6	Експрес-опитування Захист індивідуального завдання	Основна: [1-5]. Додаткова: 6-9]
8	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 7. Адаптивні моделі з адаптивними параметрами адаптації	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторних занять, виконання індивідуального завдання, підготовка до контрольної роботи	6	Експрес-опитування Захист індивідуального завдання	Основна: [1-5]. Додаткова: 6-9]
9	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку	Тема 8. VAR-моделі та моделі корегування помилки	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторних занять, виконання індивідуального завдання, підготовка до контрольної роботи	8	Експрес-опитування Захист індивідуального завдання	Основна: [1-5]. Додаткова: 6-9]

№ з/п	Компетентності, які забезпечуються	Назва теми	Завдання для самостійної роботи	Кількість годин	Форми контролю СРЗ	Література
	економічних систем					
10	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 9. Загальні моделі з авторегресійною умовною гетероскедастичністю	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до лабораторних занять, виконання індивідуального завдання, підготовка до контрольної роботи	6	Експрес-опитування Захист індивідуального завдання	
11	здатність здійснювати теоретичний та прикладний економетричний аналіз здатність застосовувати динамічні економетричні моделі для обґрунтування гіпотез щодо закономірностей динаміки розвитку економічних систем	Тема 6-9	Виконання індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ)	25	Захист ІНДЗ	Основна: [1-5]. Додаткова: 6-9]
Разом за змістовим модулем II						51
Разом з навчальної дисципліни						112

3. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання кожного завдання для самостійної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 3.1).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за виконання завдань для самостійної роботи у межах тем змістових модулів навчальної дисципліни наведено в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Розподіл балів за завданнями та змістовними модулями

Завдання для самостійної роботи	Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2					Сума балів
	ЗСР1	ЗСР2	ЗСР3	ЗСР4	ЗСР5	ІНД3	ЗСР6	ЗСР7	ЗСР8	ЗСР9	ІНД3	
Максимальна кількість балів	5	5	5	6	7	10	5	6	6	5	10	70

ЗСР– завдання для самостійної роботи здобувача.

Оцінки за цією шкалою заносяться до відомостей обліку успішності та іншої академічної документації.

4. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Геєць В.М. Клебанова Т.С. Черняк О.І. Іванов В.В. та ін. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування: Підруч. для вищ. навч. закл Х.:ІНЖЕК,2005 .-392 с.
2. Гур'янова Л.С., Клебанова Т.С., Сергієнко О.А., Прокопович С.В. Економетрика. Навчальний посібник -Харків: Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 389 с.

3. Клебанова Т.С., Курзенев В.А., Наумов В. М., Гур'янова Л.С. та ін. Прогнозування соціально-економічних процесів. Навчальний посібник - Вид. ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. – 656 с.
4. Лук'яненко І.Г., Городніченко Ю.О. Сучасні економетричні методи у фінансах. – К.: Літера ЛТД, 2002. – 352 с.
5. Тихомиров Н.П., Дорохина Е.Ю. Эконометрика – М.: Издательство “Экзамен”, 2003. – 512 с.

Додаткова:

6. Бессалов А.В. Эконометрика - К.:Кондор, 2007. – 193 с.
7. Магнус Я. Р. Эконометрика. Я. Р. Магнус, П. К. Катышев, А. А. Пересецкий. – М.: Дело, 1997. – 248 с.
8. Орлов. А. Н. Эконометрика – М.: Изд. “Экзамен”, 2002. – 576 с.
9. Уотшем Т.Дж., Паррамоу К. Количественные методы в финансах. – М.: Финансы, ЮНИТИ, 1999 – 527 с.

Ресурси Інтернет:

10. Сайт Держкомстату України - www.ukrstat.gov.ua
11. Сайт Національного банку України - www.bank.gov.ua
12. Сайт Національної бібліотеки України ім. Вернадського - www.nbuv.gov.ua.
13. Сайт наукової бібліотеки на УКМА - www.librari.ukma.kiev.ua.